

Ämnen och mål i utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens

	Kunskapsnivå i vissa fall	Körträning / körning
1.1 Att känna till kraftöverföringens egenskaper för optimal användning av dessa		
(1.1.1) Kurvor över motorns vridmoment		
(1.1.2) Effekten och bränsleförbrukningen		
(1.1.3) Optimal användning av varvräknare		
(1.1.4) Diagram över växellådans utväxling		
1.2 Att känna till säkerhetsanordningarnas tekniska egenskaper och funktion för att behärska fordonet, minska slitage och förebygga störningar		
(1.2.1) Särskilda egenskaper hos det hydrauliska bromsservosystemet		
(1.2.2) Bromsar och retarders begränsningar		
(1.2.3) Kombinerad användning av bromsar och retarder		
(1.2.4) Optimalt utnyttjande av förhållandet fart-växellåda		
(1.2.5) Användning av fordonets tröghet		
(1.2.6) Metoder för att sakta ner och bromsa i nedförsbacke		
(1.2.7) Agerande om fel uppstår		
1.3 Att kunna optimera bränsleförbrukningen		
(1.3.1) Optimering av bränsleförbrukningen genom att tillämpa de kunskaper som anges i punkterna 1.1 och 1.2	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
1.4 Att vara i stånd att ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet		
(1.4.1) Krafter som påverkar fordon i rörelse		
(1.4.2) Hur växellådan bäst utnyttjas i förhållande till fordonets last och vägförhållanden		
(1.4.3) Beräkning av fordonets eller fordonstågets nyttolast	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.4.4) Beräkning av den totala volymen/bruttovolymen	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.4.5) Fördelning av lasten	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.4.6) Effekter av överbelastning på en axel		
(1.4.7) Fordonsstabilitet och gravitationscentrum		
(1.4.8) Typer av förpackningsmaterial och pallar		
(1.4.9) Grundläggande godsäkringskategorier		
(1.4.10) Metoder för fästspänning och säkring av gods	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.4.11) Användning av spännband, kontroll av säkringsutrustning	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.4.12) Användning av hanteringsutrustning		
(1.4.13) Användning av presenningar		
1.5 Att kunna säkerställa passagerarnas säkerhet och bekvämlighet		
(1.5.1) Justering av rörelse i längd- och sidriktning	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.5.2) Gemensamt bruk av vägnätet	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.5.3) Placering på körbanan	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.5.4) Mjukhet vid inbromsning	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.5.5) Behärskning av överhäng	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.5.6) Användning av särskild infrastruktur (offentliga platser och reserverade körfält)	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.5.7) Hantering av konflikter mellan ett tryggt körsätt och andra uppgifter som förare	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.5.8) Kommunikation med passagerare	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.5.9) Särskild hänsyn vid transporter av vissa passagerargrupper (personer med funktionshinder, barn)	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
1.6 Att vara istånd att ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet		
(1.6.1) Krafter som påverkar fordon i rörelse		
(1.6.2) Hur växellådan bäst utnyttjas i förhållande till fordonets last och vägförhållanden	Kunna utföra lämpliga åtgärder	*
(1.6.3) Beräkning av fordonets eller fordonstågets nyttolast	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.6.4) Fördelning av lasten	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(1.6.5) Effekter av överbelastning på en axel		
(1.6.6) Fordonsstabilitet och gravitationscentrum		
2.1 Att känna till sociala förhållanden och bestämmelser inom vägtransportsektorn		
(2.1.1) Maximala arbetstider inom transportsektorn		
(2.1.2) Principer i, tillämpning och konsekvenser av rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransporter och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(2.1.3) Påföljder vid bristande eller felaktig användning eller manipulering av färdskrivaren		
(2.1.4) Kunskaper om sociala förhållanden inom vägtransportsektorn		
(2.1.5) Rättigheter och skyldigheter för förare i fråga om grundläggande kompetens och fortbildning		
2.2 Att känna till bestämmelserna för godstransporter		
(2.2.1) Intyg att bedriva transportverksamhet		
(2.2.2) Skyldigheter enligt standardavtal för godstransporter		
(2.2.3) Utformning av de dokument som ingår i transportkontrakten		
(2.2.4) Internationella transporttillstånd		
(2.2.5) Skyldighet enligt konventionen om fraktavtal vid internationell godsbehandling på väg		
(2.2.6) Internationella fraktsedlar		
(2.2.7) Gränsöverskridande transporter		
(2.2.8) Speditörer		
(2.2.9) Särskilda dokument som medföljer godset		
2.3 Att känna till bestämmelser för persontransporter		
(2.3.1) Transport av särskilda passagerargrupper		
(2.3.2) Säkerhetsutrustning i bussen		
(2.3.3) Säkerhetsbälten		
(2.3.4) Lastning av fordonet		
3.1 Vara medveten om riskerna i trafiken och om arbetsrelaterade olyckor		
(3.1.1) Olika typer av arbetsrelaterade olyckor inom transportsektorn		
(3.1.2) Statistik över trafikolyckor		
(3.1.3) Lastbilar och bussars olycksfrekvens		
(3.1.4) Personskador		
(3.1.5) Materiella skador		
(3.1.6) Ekonomiska konsekvenser		
3.2 Att kunna förebygga brottslighet och människosmuggling		
(3.2.1) Allmän information		
(3.2.2) Konsekvenser för föraren		
(3.2.3) Förebyggande åtgärder		
(3.2.4) Checklista		
(3.2.5) Lagstiftning om transportföretagens ansvar		
3.3 Kunna förebygga fysiska risker		
(3.3.1) Riskfyllda rörelser och arbetsställningar		
(3.3.2) Fysisk kondition		
(3.3.3) Hanteringsövningar	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(3.3.4) Personlig säkerhet		
3.4 Vara medveten om vikten av fysisk och psykisk förmåga		
(3.4.1) Principer för en hälsosam och balanserad kost		
(3.4.2) Effekter av alkohol		
(3.4.3) Läkemedel och andra ämnen som kan påverka beteendet		
(3.4.4) Symtom på, orsaker till och effekter av trötthet och stress		
(3.4.5) Den grundläggande arbets- och vilocykelns betydelse		
3.5 Att kunna bedöma krissituationer		
(3.5.1) Bedömning av situationen		
(3.5.2) Hindra att olycksituationen förvärras		
(3.5.3) Kalla på hjälp		
(3.5.4) Komma till skadades undsättning och ge första hjälpen åt skadade		
(3.5.5) Vidta åtgärder vid brand	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(3.5.6) Evakuera dem som befinner sig i lastbilar/passagerare i bussar	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(3.5.7) Garantera alla passagerares säkerhet		
(3.5.8) Reaktionen vid överfall		
(3.5.9) Grundläggande principer för hur en olycksrapport ska utformas		
3.6 Kunna uppvisa ett sådant beteende som bidrar till att företagets profil höjs		
(3.6.1) Hur kvaliteten på förarens tjänster är av betydelse för företaget		
(3.6.2) Förarens olika roller		
(3.6.3) Personer som föraren kan komma i kontakt med		
(3.6.4) Fordonsunderhåll		
(3.6.5) Uppläggning av arbetet	Kunna utföra lämpliga åtgärder	
(3.6.6) Kommersiella och ekonomiska konsekvenser av tvister		
3.7 Känna till de ekonomiska villkor för godstransporter på väg och organisation av marknaden		
(3.7.1) Vägtransporter i förhållande till andra transportsätt (konkurrens, befraktare)		
(3.7.2) Olika typer av vägtransportverksamhet (transporter för andras räkning, för egen räkning, transportrelaterad verksamhet)		
(3.7.3) Organisation av de vanligaste transportföretagen och transportrelaterad verksamhet		
(3.7.4) Olika specialiserade transporter (tank- eller kyltransportbilar osv)		
(3.7.5) Utveckling inom sektorn (diversifiering av tillhandahållna tjänster, jämväg/väg, underleverantörer, osv)		
3.8 Känna till de ekonomiska villkor för persontransporter på väg och organisation av marknaden		
(3.8.1) Persontransporter på väg i förhållande till olika transportsätt för persontransport (järnväg, personbilar)		
(3.8.2) Olika typer av vägtransportverksamhet för persontransporter		
(3.8.3) Gränspassage (internationella transporter)		
(3.8.4) De vanligaste persontransportföretagens organisation		

TRANSPORTSTYRELSENS BEDÖMNING AV KUNSKAPSNIVÅERNA ENLIGT BILAGAN TILL FÖRORDNINGEN

Känna till, vara medveten om: innebär att deltagaren ska ha kännedom om ämnesområdet.

Kunna uppvisa, utföra, säkerställa, förebygga, optimera och vara istånd att ombesörja: innebär att deltagaren ska kunna beskriva, bedöma, föreslå, eller utföra lämpliga åtgärder.

*.) Innebär att kunskapen kan säkerställas i samband med körträning i grundutbildning eller körning i fortbildning. Är utbildningen enbart teoretisk ska deltagaren istället ges möjlighet att visa att det finns en förståelse, genom att lämna en egen beskrivning eller bedömning av en viss situation, händelse eller förlopp.